Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (judecător Popa Gheorghe)
Dosarul nr.2a-510/25 (nr.2-19166394-03-2a-09042025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

21 octombrie 2025 mun.Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș și Ivan Parii
Grefier: Radmila Roșca

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Zolotușca Ion împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Bodiu Anjel către Zolotușca Ion, privind încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de Zolotușca Ion către Bodiu Anjel, privind contestarea faptelor și încasarea diferenței de sumă,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

Reclamantul Bodiu Anjel la data de 18.10.2019, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zolotușca Ion privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, între Bodiu Anjel în calitate de împrumutător și Zolotușca Ion în calitate de împrumutat, a fost acordate mai multe împrumuturi, fiind întocmite recipise în sensul dat, prin care la data de 31.12.2015, a fost împrumutată suma de 1 200,00 (una mie două sute) Euro, la data de 06.12.2016, Zolotușca Ion a luat cu împrumut de la Bodiu Anjel, suma de 1 220,00 (una mie două sute douăzeci) Dolari SUA, la data de 13.06.2017, Zolotușca Ion a luat cu împrumut de la Bodiu Anjel suma de 800 (opt sute) Dolari SUA, iar la data de 30.01.2018, a luat cu împrumut în baza recipisei din aceeași dată suma de 16 800,00 (șaisprezece mii opt sute) lei MDL.

A specificat că, în baza declarațiilor (recipiselor) scrise de către Zolotușca Ion, se atestă faptul că, Zolotușca Ion a primit sumele de bani indicate în recipisele anexate la materialele dosarului. A precizat că, Bodiu Anjel și-a onorat în totalmente obligațiile sale, respectând condițiile recipiselor sus-numite și a transmis sumele indicate în recipise la fiecare întocmire a acestora.

De la primirea împrumuturilor, Zolotușca Ion nu și-a onorat obligațiunile contractuale până la moment. De altfel, prin declarația scrisă de către Zolotușca Ion, din

data de 14.09.2019, personal a recunoscut faptul că, până la momentul de față, sumele adjudecate de către el, nu le-a returnat împrumutatului Bodiu Anjel și a fost de acord la calcularea penalității pentru fiecare zi de întârziere și anume: „în cazul neefectuării de către împrumutat a plăților privind restituirea împrumutului, suma se consideră restantă și la ea se aplică o penalitate de 0,2%, pentru fiecare zi întârziată, până la îndeplinirea efectivă a obligațiilor”.

Respectiv, din data semnării recipiselor până la momentul de față, pârâtul nu și-a onorat obligațiunile contractuale și nu a achitat penalitatea pentru perioada de întârziere, astfel, pârâtul este obligat să achite suplimentar la suma restantă și dobânda de întârziere, o penalitate în sumă de:

-la recipisă din 31.12.2015 în mărime de 1 200,00 Euro, penalitatea este de - 432 Euro.

-la recipisă din 06.12.2016 în mărime de 1 220,00 Dolari, penalitatea este de - 439, 20 Dolari.

-la recipisă din 13.06.2017 în mărime de 800,00 Dolari, penalitatea este de – 288 Dolari.

-la recipisă din 30.01.2018 în mărime de 16 800,00 lei MDL, penalitatea este de – 6 048,00 lei md.

A constatat că, dobânda de întârziere se va plăti pe toată durata întârzierii, până în ziua executării obligației pecuniare de către debitor.

În contextul normelor materiale expuse și ca urmare a reclamațiilor expediate în adresa pârâtului, ultimul nu și-a îndeplinit în termen obligațiunile contractuale, astfel fiind în drept de a calcula dobânzi de întârziere, care în final constituie următoarele sume:

-la recipisă din 31.12.2015 în mărime de 1 200,00 Euro, dobânda este de - 752, 24 Euro.

-la recipisă din 06.12.2016 în mărime de 1 220,00 Dolari, dobânda este de - 528, 56 Dolari.

-la recipisă din 13.06.2017 în mărime de 800,00 Dolari, dobânda este de - 273, 46 Dolari.

-la recipisă din 30.01.2018 în mărime de 16 800,00 lei MDL, dobânda este de – 4 063,07 lei md.

A susținut că, în adresa pârâtului Zolotușca Ion, a fost expediat preaviz recepționat la data de 03.10.2019, prin care a informat pârâtul despre neonorarea în termen a obligațiilor contractuale la rambursarea împrumutului, cu propunerea de a achita benevol datoria acumulată, într-un termen de 10 zile.

A menționat că, din cauza neonorării în termen de către Pârât a obligațiunilor sale, întâmpină greutăți de ordin financiar, luând în considerație imposibilitatea soluționării litigiului apărut pe cale amiabilă, este nevoit să se adreseze în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor sale.

Reclamantul solicită încasarea de la Zolotușca Ion, în beneficiul Bodiu Anjel a datoriei în mărime de 1 200,00 Euro, 1 220,00 Dolari SUA, 800,00 Dolari SUA și a datoriei de 16 800,00 lei MDL; a dobânzii de întârziere în mărime de 752, 24 Euro, 528, 56 Dolari SUA, 273, 46 Dolari SUA, și a dobânzii în mărime de 4 063,07 lei MDL, a

penalității în sumă de 432 Euro; 439,20 Dolari SUA; 288 Dolari SUA; și a penalității în mărime de 6 048,00 lei MDL, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000,00 (cinci mii) lei MDL și a taxei de stat în mărime de 4 045, 64 (patru mii patruzeci și cinci, 64) lei MDL.

La data de 03.02.2020, pârâtul Zolotușca Ion, prin intermediul avocatul Cristina Ermurachi, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată. Pârâtul a solicitat admiterea excepției de tardivitate în privința solicitării datoriei în temeiul contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 31.12.2015, respingerea acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată și încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică suportate în mărime de 5 000,00 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 21.04.2020, cererea pârâtului cu privire la ridicarea excepției de tardivitate a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 02.12.2021, Zolotușca Ion, prin intermediul avocatului său, Cristina Ermurachi, au înaintat o cerere reconvențională în contradictoriu cu reclamantul Bodiu Anjel.

În motivarea cererii reconvenționale Zolotușca Ion a invocat că, a solicitat cu împrumut de la Bodiu Anjel anumite sume de bani conform recipiselor anexate la cererea de chemare în judecată inițială.

Având în vedere faptul că, de către Bodiu Anjel a fost înaintată acțiunea de încasare a datoriei de la Zolotușca Ion, datorie care de fapt a fost stinsă de acesta prin ridicarea și vânzarea automobilului lui Zolotușca Ion, necesită a fi înaintată prezenta cerere întru excluderea acțiunii de bază, or, reclamantul Bodiu Anjel urmărește îmbogățirea fără justă cauză pe seama lui Zolotușca Ion, or, acesta, dorește să încaseze de la Zolotușca Ion sume de bani care au fost deja încasate de Bodiu Anjel prin vânzarea automobilului lui Zolotușca Ion, anume pentru stingerea datoriei reclamate prin acțiunea de bază.

A mai menționat că, precum Bodiu Anjel profitând de starea financiară dificilă a lui Zolotușca Ion, care la acel moment avea la întreținere șapte copii minori, dar fără un loc de muncă stabil, i-a acordat lui Zolotușca Ion cu împrumut anumite sume de bani, dar cu condiția încheierii contractului de vânzare cu „reîntoarcere” a automobilului lui Zolotușca Ion.

Astfel, Bodiu Anjel a insistat ca în calitate de garanție să fie încheiat un așa-zis contract de garanție, Bodiu Anjel explicându-i lui Zolotușca Ion că, va semna un „contract de vânzare-cumpărare cu reîntoarcere” în privința automobilului proprietate a lui Zolotușca Ion.

Zolotușca Ion a înțeles că, se are în vedere un contract de punere a automobilului ca garanție pentru achitarea datoriei, dar exact care trebuie să fie denumirea contractului nu a cunoscut, în discuțiile avute cu Bodiu Anjel fiind mereu utilizată denumirea de „contract de vânzare-cumpărare cu reîntoarcere”.

A specificat că, la data de 21.04.2015 Zolotușca Ion și Bodiu Anjel au semnat „contractul de vânzare-cumpărare cu reîntoarcere” în privința automobilul de model VW/VOLKSWAGEN Sharan anul fabricației 2007, VIN nr. *****, motor nr. *****, fiind modificat totodată numărul de înmatriculare din ***** în *****.

A indicat că, automobilul dat l-a primit în proprietate de la Ruslan Mazur la data de 01.04.2015, valoarea pe piață a acestuia la acel moment fiind 8 500,00 Euro, iar

contravaloarea automobilului fiind achitată prin transmiterea la schimb a materialelor de construcție în valoare de 8 500,00 Euro.

Circumstanța dată se demonstrează prin recipisa din 01.04.2015 care a fost restituită de Mazur Ruslan, după ce Zolotușca Ion a transmis bunurile materiale în valoarea automobilului, declarația din 12.10.2020 semnată de Mazur Ruslan și procura din 07.04.2015 prin care Mazur Ruslan l-a împuternicit pe Zolotușca Ion de a înregistra orice act care va considera necesar în privința automobilului.

Astfel, ca rezultat al convingerilor lui Bodiu Anjel, dreptul de proprietate a fost înregistrat imediat de pe numele lui Mazur Ruslan pe numele lui Bodiu Anjel, Zolotușca Ion având convingerea că semnează un așa-numit de Bodiu Anjel - contract de vânzare cu „reîntoarcere", Bodiu Anjel convingîndu-l pe Zolotușca Ion că dreptul de proprietate a lui Zolotușca Ion în privința automobilului dat, va fi reînregistrat imediat ce Zolotușca Ion stinge datoria față de Bodiu Anjel.

A relatat că, o dovadă a faptului că în privința acestui automobil urma a fi semnat anume un contract de gaj, constituie însăși circumstanța că, automobilul dat s-a aflat mereu în posesia și folosința nemijlocită a lui Zolotușca Ion din momentul preluării acestuia de la Mazur Ruslan până la momentul ridicării de către Bodiu Anjel în septembrie 2019, fiind în acest sens eliberate continuu certificate de comodat pe numele lui Zolotușca Ion.

Această stare de fapt fiind demonstrată și prin constatarea, în conținutul încheierii din 25.08.2019, privind pornirea procedurii contravenționale ca rezultat al accidentului rutier, a faptului că Zolotușca Ion se afla la volanul automobilului dat.

A evidențiat că, în cazul automobilului, Bodiu Anjel a operat în baza aceleiași scheme de escrocherie, or, multitudinea de circumstanțe și acte demonstrează cert că, automobilul i-a fost vândut anume lui Zolotușca Ion de către fostul proprietar Mazur Ruslan, automobilul s-a aflat în posesia și folosința permanentă a lui Zolotușca Ion, dar a fost ridicat din posesia lui Zolotușca Ion și Verbovschi Adriana imediat ce aceștia au declarat că refuză să mai scrie o nouă recipisă de 500 000,00 lei (septembrie 2019).

Iar ca rezultat al faptului că, Zolotușca Ion și Verbovschi Adriana au refuzat întocmirea unei noi recipise, Bodiu Anjel i-a amenințat că îi va lăsa fără teren și fără casa care au construit- o în ultimii doi ani pe acest teren, fapt care a executat fără stingherire în privința automobilului, or, de către Bodiu Anjel a fost ridicat automobilul din posesia lui Zolotușca Ion sub un careva pretext, însă, după cum s-a dovedit ulterior, a fost ridicat anume pentru vânzarea acestuia întru stingerea datoriilor față de Bodiu Anjel, care, la fel ca și terenul, a fost înregistrat pe numele lui Bodiu Anjel ca „garanție" a achitării datoriei, precum operează cu noțiunea dată Bodiu Anjel, contract de vânzare cu „reîntoarcere".

A mai comunicat că, dovadă a faptului că acest automobil a fost vândut imediat după ridicare, servește anunțul din 28.11.2029 amplasat pe site-ul 999.md din conținutul căruia se deduce atât intenția de vânzare cât și suma cu care s-a expus spre vânzare în mărime de 6 999,00 Euro.

A conchis că, reieșind din faptul că, Bodiu Anjel a diminuat prețul automobilului expus la vânzare, acesta a fost vândut în scurt timp către Mursa Ioana anume cu prețul expus în anunțul amplasat pe site-ul 999.md – 6 999,00 Euro, astfel încât la data de

12.12.2019 fiind cu drept de proprietate pe numele lui Mursa Ioana cu eliberarea noului număr de înmatriculare *****.

A precizat că, din posesia și proprietatea sa a fost ridicat automobilul de model „Volkswagen Sharan" a/f 2007, cod VIN nr. *****, motor nr. *****, care a fost vândut de Bodiu Anjel anume intru stingerea datoriei acumulate prin recipisele anexate la acțiunea de bază de încasare a datoriei de la Zolotușca Ion.

A susținut că, datoria sa a fost stinsă în integritate, astfel încât Bodiu Anjel nu mai este îndreptățit să mai solicite careva sume de bani de la Zolotușca Ion.

Efectuând calculul datoriei pe care o recunoaște Zolotușca Ion, și anume datoria conform 1. recipisei din 06.12.2016 - 1 220,00 dolari SUA = 21 154,00 lei = 1 101,00 Euro; 2. recipisei din 13.06.2017 – 800,00 dolari SUA = 13 872,00 lei = 722,00 Euro; 3. recipisei din 30.01.2018 - 16 800,00 lei = 874,00 Euro. (curs BNM la 12.12.2019: USD - 17.3404 = EUR-19.2148), reiese o datorie 2 687,00 Euro = 1 101,00 Euro + 722,00 Euro + 874,00 Euro.

A opinat că, Bodiu Anjel a reținut neîntemeiat și fără careva drept legal surplusul care l-a recepționat ca rezultat al vinderii automobilului lui Zolotușca Ion, în rezultatul vinderii automobilului, Bodiu Anjel era în drept să rețină doar suma de 2 687,00 Euro din suma de 6 999,00 Euro primită ca rezultat al vinderii automobilului, iar diferența de 4 312,00 Euro este obligat să o restituie lui Zolotușca Ion.

A solicitat să fie constatat prin hotărâre ca fiind stinsă datoria de 2 687,00 Euro în baza recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018, ca rezultat al vinderii de către Bodiu Anjel a automobilului de model „Volkswagen Sharan" a/f 2007, cod VIN nr. *****, motor nr. *****, anume întru stingerea datoriei lui Zolotușca Ion față de Bodiu Anjel, să se dispună încasarea din contul lui Bodiu Anjel în beneficiul lui Zolotușca Ion a sumei de 4 312,00 Euro, ceea ce constituie diferența dintre suma de bani cu care a fost vândut automobilul – 6 999,00 Euro și datoria recunoscută de Zolotușca Ion 2 687,00 Euro în baza recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018, și încasarea de la Bodiu Anjel a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei acțiuni.

De asemenea prin cererea reconvențională Zolotușca Ion, a solicitat atragerea în calitate de intervenienți accesoriu Mursa Ioana și Mazur Ruslan.

Prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 02.12.2021 în conformitate cu art. 67 Cod de procedură civilă, s-a atras în calitate de intervenient accesoriu Mursa Ioana și Mazur Ruslan.

La data de 02.06.2022 avocatul Călin Bobuțac, în interesele reclamantului Bodiu Anjel a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Zolotușca Ion în beneficiul reclamantului Bodiu Anjel, a datoriilor (corpul împrumuturilor restante) în mărime de 1 200,00 Euro, 1 220,00 Dolari SUA, 800,00 Dolari SUA și 16 800,00 lei, conform cursului oficial al BNM din data executării, a dobânzii de întârziere în mărime de 633, 24 Euro în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 31.12.2015, în mărime de 407, 58 Dolari SUA în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 06.12.2016, în mărime de 205, 68 Dolari SUA în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 13.06.2017, în mărime de 2 397, 11 lei, în temeiul Contractului de împrumut confirmat

prin recipisa din 30.01.2018, conform cursului oficial al BNM din data executării, a penalităților contractuale de întârziere în mărime de 432,00 Euro, 439, 20 Dolari SUA, 288,00 Dolari SUA și 6 048,00 lei, a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat achitată în mărime de 4 045, 64 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei.

Ulterior, la data de 28.11.2022, Zolotușca Ion, prin intermediul avocatului său, Cristina Ermurachi, au depus o cerere de completare a cererii reconvenționale în contradictoriu cu Bodiu Anjel, Mursa Ioana, Mazur Ruslan, intervenient accesoriu Constantin Odobescu, prin care a solicitat să fie declarat nul Contractul de vânzare-cumpărare din 21.04.2015 încheiat cu Bodiu Anjel privind vânzarea automobilului de model VW/VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** (actual nr. înm. *****) și Contractul de vânzare-cumpărare din 12.12.2019 încheiat între Bodiu Anjel și Mursa Ioana privind vânzarea automobilului de model VW/VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** (actual nr. înm. *****), cu restabilirea părților la poziția anterioară semnării contractelor date, și radierea înregistrărilor efectuate în Registrul de Stat al Transporturilor în baza contractelor declarate nule și încasarea de la Bodiu Anjel în beneficiul lui Zolotușca Ion a cheltuielilor de judecată suportate la prezenta acțiune.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025 s-a admis cererea de chemare în judecată a lui Bodiu Angel împotriva lui Zolotușca Ion, privind încasarea datoriei şi cheltuielilor de judecată.

-s-a încasat de la Zolotușca Ion, domiciliat s. Budăi r-nul Telenești) în beneficiul lui Bodiu Angel, domiciliat ********** str.*****) suma datoriei în mărime de 1 200,00 (una mie două sute) Euro, 1220,00 (una mie două sute douăzeci) dolari SUA, 800 dolari SUA și 16 800,00 (șaisprezece mii opt sute) lei, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării.

-s-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel dobânda de întârziere în mărime de 633,24 (șase sute treizeci și trei,24) Euro, în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 31.12.2015, 407,58 (patru sute șapte,58) dolari SUA în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 06.12.2016, 205,68 (două sute cinci,68) dolari SUA în temeiul contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 13.06.2017, 2 397,11 (două mii trei sute nouăzeci și șapte,11) lei în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 30.01.2018, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din data executării.

-s-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel penalitățile contractuale de întârziere în mărime de 432,00 (patru sute treizeci și doi) Euro, 439,20 (patru sute treizeci și nouă) dolari SUA, 288,00 dolari SUA și 6 048,00 (șase mii patruzeci și opt) lei.

-s-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel cheltuielile de judecată formate din taxa de stat achitată în mărime de 4 045,64 (patru mii patruzeci și cinci,64) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000,00 (cinci mii) lei.

S-a respins cererea reconvențională înaintată de către avocatul Cristina Iarmurachi în interesele lui Zolotușca Ion împotriva lui Bodiu Anjel privind constatarea faptelor și încasarea diferenței de sumă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Exprimându-și dezacordul cu soluția instanței de fond, la data de 24 februarie 2025, avocatul Cristina Ermurachi în interesele lui Zolotușca Ion a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată, admiterea cererii reconvenționale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel, avocatul Cristina Ermurachi în interesele lui Zolotușca Ion a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea reconvențională, inclusiv de concretizare.

Consideră hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12.02.2025 neîntemeiată şi ilegală, respectiv consideră că, urmează a fi casată, or, aplicarea şi interpretarea normelor de drept material şi procedural au fost realizate cu abateri de la principiile interpretării, iar circumstanțele relevante nu au fost reținute în mod corect şi obiectiv.

În acest sens, expunându-se cu privire la solicitarea de a se încasa dobânzile şi penalitățile aferente recipiselor din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 şi din 31.01.2018, reţine că, în aceste recipise nu au fost indicate clauzele cu privire la dobânzi și totodată, nu a fost indicată careva clauză cu privire la penalitate.

Reclamă că, de fapt şi de jure între Zolotuşca Ion şi Bodiu Anjel, în baza recipisei din 21.04.2015, trebuia să fie semnat un contract de gaj în privinţa automobilului de model VW/VOLKSWAGEN cu n/î *****, proprietate de facto a lui Zolotuşca Ion, însă nu un contract de transmitere în proprietate a automobilului către Bodiu Anjel, or, conform înțelegerii între părți, automobilul lui Zolotuşca Ion trebuia să fie ca garanție a restituirii datoriei, dar nu să treacă în proprietatea lui Bodiu Anjel imediat la acordarea împrumutului.

În acest sens, apelantul relevă faptul că, contractul din 21.04.2015, de fapt nu trebuia să fie un contract de vânzare-cumpărare, ci un contract de gaj, or, anume aceasta a fost înțelegerea între Zolotuşca Ion şi Bodiu Anjel - ca să lase ca garanție automobilul. Deci, susține apelantul că, contractul încheiat este lovit de nulitate, deoarece Zolotuşca Ion nu a avut intenția de a încheia un contract de vânzare-cumpărare, ci un contract de gaj, or, scopul contractului era de a garanta executarea contractului de împrumut din 21.04.2015, cu atât mai mult că, Zolotuşca Ion a procurat automobilul pentru familia sa care este constituită din şapte copii minori ai săi, ceea ce exclude în orice fel intenția acestuia de a înstrăina automobilul procurat pentru familia sa.

În același context, menționează că, contractul de vânzare-cumpărare nu a fost executat de către Bodiu Anjel în sensul transmiterii sumei de bani în vederea procurării

automobilului, ci, a transmis banii daţi cu titlu de împrumut, iar automobilul trebuia să fie doar ca garanție a executării contractului de împrumut din 21.04.2015.

Unica argumentare pe fond reţinută de instanţa de fond, este că ar fi fost scrisă o declaraţiei la data de 14.09.2019, însă instanţa de fond nu a luat în consideraţie şi alte probe şi înscrisuri care atestă că Bodiu Anjel prin înşelăciune urmăreşte scopul de a încasa sume de bani pentru care de fapt deja a ridicat şi vîndut automobilul lui Zolotuşca, fapt declarat de însuşi Bodiu Anjel în cererea de concretizare. A fost evidenţiat că, în fapt, automobilul care i-a fost ridicat de Bodiu Anjel pentru datoriile acumulate în baza contractelor de împrumut, l-a recepţionat în proprietate de la Ruslan Mazur la data de 01.04.2015, valoarea pe piaţă a acestuia la acel moment fiind 8500 Euro, iar contravaloarea automobilului fiind achitată prin transmiterea la schimb a materialelor de construcţie în valoare de 8500 Euro. Peste 2 săptămîni după procurare, Zolotuşca Ion a solicitat cu împrumut de la Bodiu Anjel suma de bani în mărime de 2950 Euro, în acest sens fiind întocmită recipisa din 21.04.2015. Bodiu Anjel a insistat să fie încheiat un contract de garanţie pe automobilul lui Zolotuşca Ion de model VOLKSWAGEN Sharan cu n/î *****. Bodiu Anjel a explicat că Zolotuşca Ion va semna un „contract de vînzare-cumpărare cu reîntoarcere” în privinţa automobilului.

Ca rezultat, la data de 21.04.2015 Zolotuşca Ion şi Bodiu Anjel au semnat „contractul de vînzare-cumpărare ”cu reîntoarcere” în privinţa automobilului VOLKSWAGEN Sharan anul fabricaţiei 2007, fiind modificat totodată numărul de înmatriculare din ***** în *****. În contextul dat, dreptul de proprietate a fost înregistrat imediat de pe numele lui Mazur Ruslan pe numele lui Bodiu Anjel, iar Zolotuşca Ion avînd convingerea că semnează un aşa-numit contract de vînzare cu „reîntoarcere”, Bodiu Anjel convingîndu-l că dreptul de proprietate a lui Zolotuşca Ion în privinţa automobilului dat, va fi reînregistrat imediat ce Zolotuşca Ion stinge datoria de 2950 Euro faţă de Bodiu Anjel.

Abia în cadrul şedinţei din 02.06.2022, prin cererea de concretizare a acţiunii, a aflat cauza ridicării automobilului, Bodiu Anjel indicînd că, automobilul lui Zolotuşca Ion a fost ridicat pentru a fi vîndut întru stingerea datoriei şi a dobînzii acumulate de Zolotuşca Ion. Indică că, Zolotuşca Ion credea că are loc înregistrarea gajului, prin care lasă ca garanţie automobilul în raport cu recipisa, însă a semnat contract de înstrăinare definitivă a automobilului, nefiind incluse clauze privind restituirea automobilului la restituirea datoriei faţă de Bodiu Anjel. Se relevă în aceste circumstanţe că, contractul încheiat este lovit de nulitate, deoarece Zolotuşca Ion nu a avut intenţia de a încheia un contract de vînzare-cumpărare, ci un contract de gaj, or, scopul contractului era de a garanta executarea contractului de împrumut din 21.04.2015, cu atît mai mult că, Zolotuşca Ion a procurat automobilul pentru familia sa care este constituită din şapte copii minori ai săi, ceea ce exclude în orice fel intenţia acestuia de a înstrăina automobilul procurat pentru familia sa.

Mai mult, contractul de vînzare-cumpărare nu a fost executat de către Bodiu Anjel în sensul transmiterii sumei de bani în vederea procurării automobilului, ci, a transmis banii daţi cu titlu de împrumut, iar automobilul trebuia să fie doar ca garanţie a executării contractului de împrumut din 21.04.2015.

Solicită casarea hotărîrii Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti nr. 2-571/2019 din 12.02.2025, cu adoptarea încheierii de constatare ca fiind tardivă solicitarea privind încasarea datoriei şi a sumelor aferente recipisei din 31.12.2015; adoptarea unei noi hotărîri prin care să se dispună - respingerea cererii de chemare în judecată a lui Bodiu Anjel cu privire la încasarea sumelor de bani în privinţa recipiselor din 06.12.2016, 13.06.2017 şi 30.01.2018; admiterea cererii reconvenţionale înaintată în interesele lui Zolotuşca Ion privind constatarea faptelor şi încasarea diferenţei de sumă; - încasarea cheltuielilor de judecată suportate de apelant la examinarea acţiunii.

În referința depusă la cererea de apel, intimatul Bodiu Anjel reprezentat de avocatul Călin Bobuțac a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, referitor la pretinsa netemeinicie a capetelor de cerere cu privire la încasarea dobânzii de întârziere şi a penalităților în temeiul contractelor de împrumut confirmate prin recipisele din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017, 30.01.2018, a menționat că, dobânda solicitată spre încasare de intimat constituie dobânda legală de întârziere, care are o alta natură juridică decât dobânda contractuală şi constituie o sancțiune pecuniară aplicată debitorului care nu își achită la timp obligațiile financiare, aceasta compensând creditorului pentru prejudiciul suferit din cauza întârzierii.

Referitor la capătul de cerere cu privire la încasarea penalității de întârziere, intimatul reiterează că, în contextul Declarației scrise ograf de către apelant din 14.09.2019, atrage atenția că, părțile au convenit prin aceasta la plata penalităților contractuale pentru fiecare zi de întârziere a restituirii împrumuturilor acordate în temeiul contractelor de împrumut confirmate prin recipisele scrise ograf de către apelant şi anume din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017, 30.01.2018. Astfel, prin această declarație s-a convenit asupra clauzei penale scrise în caz de nerestituire a împrumuturilor date care au devenit scadente.

Relevă că, între Bodiu Anjel şi Zolotuşca Ion, pe lângă contractele de împrumut confirmare prin recipisele din 31.12.2015, 06.12.2016,13.06.2017 şi 30.01.2018, au mai fost încheiate şi alte contracte de împrumut, confirmate prin recipise.

La 21.04.2015, între părţile litigante a fost scrisă o recipisă prin care Zolotuşca Ion a recunoscut că a luat un împrumut de la reclamantul Bodiu Anjel în mărime de 2 950 Euro. Prin această recipisă, Bodiu Anjel şi-a asumat obligația față de Zolotuşca Ion să îi ofere un termen de 12 luni pentru restituirea sumei. Părţile au convenit ca, Zolotuşca Ion să garanteze restituirea acestei sume prin transmiterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport de model VOLKSWAGEN SHARAN cu nr. de înmatriculare *****, iar după restituirea sumei intimatul îşi asumase obligația în temeiul recipisei din 21.04.2015 să îi transmită dreptul de proprietate lui Zolotuşca Ion. La fel, părțile au convenit ca mijlocului de transport de model VOLKSWAGEN SHARAN cu nr.de înmatriculare ***** (modificate deja) să rămână lui Zolotuşca Ion în comodat.

Având în vedere faptul vânzării autovehiculului de marca VW SHARAN, nr. de înmatriculare ***** de către intimat, precum şi obligația pârâtului de restituire a sumei 4 696,12 Euro, care la data de 22.10.2019 constituia suma de 90 958,21 lei (care a ajuns prima la scadenţă), intimatul a efectuat stingerea acestei datorii prin compensare.

În cele din urmă, a reiterat că, dat fiind faptul stingerii primei obligații ajunse la scadenţă şi faptul că, nu au fost restituite împrumuturile ulterioare şi anume în temeiul contractelor de împrumut confirmate prin recipise scrise olograf de către apelant şi anume din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017, 30.01.2018, intimatul s-a adresat în instanţa de judecată cu acțiune doar în privința încasării datoriei în baza acestor contracte.

A solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind una legală și întemeiată. Totodată a solicitat încasarea din contul apelantului Zolotușca Ion a cheltuielilor de asistență juridică.

Poziția părților în ședința instanței de apel:

În cadrul ședinței instanței de apel reprezentantul apelantului avocatul Ermurachi Cristina a reiterat argumentele care au fost invocate în cererea reconvențională și în cererea de apel. Suplimentar, a indicat că, Zolotușca Ion a procurat automobilul VOLKSWAGEN SHARAN de la Mazur Ruslan, achitând suma de 2850 Euro, care trebuia să fie oformat ca garanție pentru restituirea împrumuturilor acordate, fiind întocmit așa numitul contract de vînzare-cumpărare cu reîntoarcere. Automobilul a fost vîndut de către reclamant, fiind stinse datoriile și Zolotușca Ion solicită restituirea diferenței de preț. A solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă, iar cererea reconvențională să fie admisă.

Apelantul Zolotușca Ion a declarat că, din 2015 lunar a achitat câte 520 euro pentru stingerea datoriilor în temeiul recipiselor, dar, în acest sens, nu a fost întocmit niciun înscris.

Reprezentantul intimatului Bodiu Anjel, avocatul Bobuțac Călin a invocat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată și referința depusă la cererea de apel, solicitând respingerea apelului, menținerea hotărârii instanței de fond și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

Intimatul Bodiu Anjel în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, procedura citării legale fiind respectată.

Astfel, în temeiul art.379 alin.(2) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în lipsa părții, ce nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, audiind explicațiile participanților prezenți la ședința de judecată, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil consideră necesar de a respinge apelul declarat de Zolotușca Ion cu menținerea soluției adoptate de instanța de fond din considerentele ce succed.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Apelantul Zolotușca Ion reprezentat de avocatul Ermurachi Cristina, la data de 24 februarie 2025, a depus cerere de apel (f.d.116, vol.II) împotriva hotărârii Judecătoriei

Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025 (f.d.111-112, vol.II), astfel Colegiul constată apelul ca fiind declarat în termen.

Potrivit prevederilor art.385 lit.a) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe*.

În conformitate cu art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.*

În temeiul prevederilor art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale*, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.*

În conformitate cu prevederile art.373 alin. (1), (2), Cod de procedură civilă, (*1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.*

Astfel, instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Prin urmare, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație şi o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Instanța de apel menționează că, art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii

obligației instanțelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în fața eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Conform art.5 CPC, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.*

Din probatoriul administrat în speță, Colegiul civil a stabilit că, la data de 21.04.2015, între părți a fost întocmită o recipisă potrivit căreia pârâtul/apelant Zolotușca Ion a recunoscut că, a luat cu împrumut suma de 2950 Euro de la reclamantul/intimat, acesta asumându-și obligația de ai oferi împrumutatului un termen de 12 luni pentru restituirea sumei. Părțile au convenit ca, Zolotușca Ion să garanteze restituirea acestei sume prin transmiterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport de model VOLKSWAGEN Sharan anul fabricației 2007 cu n/î *****, iar după restituirea sumei reclamantul/intimat își asumase obligația în temeiul recipisei din 21.04.2015 să îi transmită dreptul de proprietate lui Zolotușca Ion. Totodată, s-a convenit ca mijlocul de transport VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** să rămână pârâtului/apelant în comodat (f.d.189, vol.I).

Potrivit declarației din 12.10.2020, Mazur Ruslan a comunicat că, la data de 06.04.2015 i-a transmis în proprietate lui Zolotușca Ion automobilul VW/VOLKSWAGEN Sharan anul fabricației 2007 cu n/î ***** (ulterior n/î *****) (f.d.67, vol.I).

Conform adeverinței TC0057179 din 17.01.2020 eliberate de IP „Agenția Servicii Publice” (f.d.64, vol.I) la data de 21.04.2015 mijlocul de transport VW/VOLKSWAGEN Sharan, a/f 2007, cod VIN nr.***** a fost înmatriculat cu drept de proprietate pe numele lui Bodiu Anjel Iurie, a.n. *****, cu eliberarea nr. de înmatriculare *****.

La aceeași dată – 21.04.2015 mijlocul de transport în cauză a fost transmis în folosință temporară cu titlu gratuit (comodat) pe numele uzufructuarului Zolotușca Ion Gheorghe, a.n.*****, pe termen de până la 21.04.2016 (f.d.69, vol.I). La data de 23.12.2016 a fost transmis în folosință temporară cu titlu gratuit (comodat) pe numele uzufructuarului Zolotușca Ion Gheorghe, a.n.*****, înregistrarea pînă la 23.12.2026 (f.d.90, vol.I).

Totodată, se constată că, între Bodiu Anjel și Zolotușca Ion, au fost încheiate mai multe contracte de împrumut prin recipise scrise olograf de către pârât și anume la data de 31.12.2015 (f.d.3, vol.I), a fost împrumutată suma de 1 200,00 (una mie două sute) Euro, la data de 06.12.2016 (f.d.4, vol.I), Zolotușca Ion a luat cu împrumut de la Bodiu Anjel, suma de 1 220,00 (una mie două sute douăzeci) Dolari SUA, la data de 13.06.2017 (f.d.5, vol.I), Zolotușca Ion a luat cu împrumut de la Bodiu Anjel suma de 800,00 (opt sute) Dolari SUA, iar la data de 30.01.2018 (f.d.6), a luat cu împrumut în baza recipisei din aceeași dată suma de 16 800,00 (șaisprezece mii opt sute) lei.

Conform declarației scrise de către pârât din 14.09.2019, împrumuturile luate în temeiul recipiselor expuse supra nu au fost restituite la moment și părțile au convenit la plata penalităților contractuale de 0,2 % pentru fiecare zi de întârziere a restituirii împrumuturilor acordate în temeiul contractelor de împrumut confirmate prin recipisele scrise olograf de către pârât și anume din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017, 30.01.2018 (f.d.7, vol.I).

La data de 30 septembrie 2019, reclamantul/intimat Bodiu Anjel a preavizat pârâtul/apelant Zolotușca Ion despre neîndeplinirea obligațiilor în temeiul contractelor de împrumut din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 și 30.01.2018 și a solicitat executarea obligațiilor în termen de 10 zile calendaristice în caz contrar și-a rezervat dreptul de a se adresa în instanța de judecată (f.d.10, vol.I). Preavizul a fost recepționat de către pârât/apelant la data de 03 octombrie 2019 potrivit avizului de recepție (f.d.11, vol.I).

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.12.2019, mijlocul de transport VW/VOLKSWAGEN Sharan, a/f 2007, cod VIN nr.***** a fost vândut de către Bodiu Anjel lui Mursa Ioana (f.d.77, vol.I).

În contextul că, Zolotușca Ion nu a restituit sumele luate cu împrumut în temeiul recipiselor din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 și 30.01.2018, la data de 18.10.2019 reclamantul Boghiu Anjel a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zolotușca Ion privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată (f.d.1-2, vol.I).

La data de 03.02.2020, pârâtul Zolotușca Ion, prin intermediul avocatul Cristina Ermurachi, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată. Pârâtul a solicitat admiterea excepției de tardivitate în privința solicitării datoriei în temeiul contractului de împrumut conformat prin recipisa din 31.12.2015, respingerea acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată și încasarea din contul reclamantului a cheltuielilor de judecată sub forma cheltuielilor de asistență juridică suportate în mărime de 5 000,00 lei (f.d.20).

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Telenești din 21.04.2020, cererea pârâtului cu privire la ridicarea excepției de tardivitate a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 02.12.2021, Zolotușca Ion, prin intermediul avocatului său, Cristina Ermurachi, a înaintat o cerere reconvențională în contradictoriu cu reclamantul Bodiu Anjel, solicitând constatarea prin hotărâre ca fiind stinsă datoria de 2 687,00 Euro în baza recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018, ca rezultat al vinderii de către Bodiu Anjel a automobilului de model „Volkswagen Sharan" a/f 2007, cod VIN nr. *****, motor nr. *****, anume întru stingerea datoriei lui Zolotușca Ion față de Bodiu Anjel, să se dispună încasarea din contul lui Bodiu Anjel în beneficiul lui Zolotușca Ion a sumei de 4 312,00 Euro, ceea ce constituie diferența dintre suma de bani cu care a fost vândut automobilul – 6 999,00 Euro și datoria recunoscută de Zolotușca Ion 2 687,00 Euro în baza recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018 (f.d.104-106, vol.I).

La data de 02.06.2022 avocatul Călin Bobuțac, în interesele reclamantului Bodiu Anjel a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului Zolotușca Ion în beneficiul reclamantului Bodiu Anjel, a datoriilor (corpul împrumuturilor restante) în mărime de 1 200,00 Euro, 1 220,00 Dolari SUA, 800,00 Dolari SUA și 16 800,00 lei, conform cursului oficial al BNM din data

executării, a dobânzii de întârziere în mărime de 633, 24 Euro în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 31.12.2015, în mărime de 407, 58 Dolari SUA în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 06.12.2016, în mărime de 205, 68 Dolari SUA în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 13.06.2017, în mărime de 2 397, 11 lei, în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 30.01.2018, conform cursului oficial al BNM din data executării, a penalităților contractuale de întârziere în mărime de 432,00 Euro, 439, 20 Dolari SUA, 288,00 Dolari SUA și 6 048,00 lei, a cheltuielilor de judecată formate din taxa de stat achitată în mărime de 4 045, 64 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei (f.d.173-184, vol.I).

La data de 28.11.2022, Zolotușca Ion, prin intermediul avocatului său, Cristina Ermurachi, au depus o cerere de completare a cererii reconvenționale prin care să fie declarat nul Contractul de vânzare-cumpărare din 21.04.2015 încheiat cu Bodiu Anjel privind vânzarea automobilului de model VW/VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** (actual nr. înm. *****) și Contractul de vânzare-cumpărare din 12.12.2019 încheiat între Bodiu Anjel și Mursa Ioana privind vânzarea automobilului de model VW/VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** (actual nr. înm. *****), cu restabilirea părților la poziția anterioară semnării contractelor date, și radierea înregistrărilor efectuate în Registrul de Stat al Transporturilor în baza contractelor declarate nule și încasarea de la Bodiu Anjel în beneficiul lui Zolotușca Ion a cheltuielilor de judecată suportate la prezenta acțiune (f.d.143-148, vol.I).

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025 s-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Angel suma datoriei în mărime de 1 200,00 Euro, 1220,00 dolari SUA, 800 dolari SUA și 16 800,00 lei, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data executării. S-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel dobânda de întârziere în mărime de 633,24 Euro, în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 31.12.2015, 407,58 dolari SUA în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 06.12.2016, 205,68 dolari SUA în temeiul contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 13.06.2017, 2 397,11 lei în temeiul Contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 30.01.2018, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei din data executării. S-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel penalitățile contractuale de întârziere în mărime de 432,00 Euro, 439,20 dolari SUA, 288,00 dolari SUA și 6 048,00 lei. S-a încasat de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel cheltuielile de judecată formate din taxa de stat achitată în mărime de 4 045,64 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei. S-a respins cererea reconvențională înaintată de către avocatul Cristina Iarmurachi în interesele lui Zolotușca Ion împotriva lui Bodiu Anjel privind constatarea faptelor și încasarea diferenței de sumă ca neîntemeiată (f.d.117-137, vol.II).

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 24 februarie 2025, avocatul Cristina Ermurachi în interesele lui Zolotușca Ion a contestat hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025 cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii, pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în

judecată, admiterea cererii reconvenționale și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d.156-163).

La data de 17 iunie 2025, intimatul Bodiu Anjel reprezentat de avocatul Călin Bobuțac a depus referință la cererea de apel (f.d.170-176).

Așadar, în contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel reține că, conform art. 9 alin.(1), (2) Cod civil, *(1) drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. (2) drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.*

Potrivit art.774 alin.(1) Cod civil, *(1) în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Art.775 alin.(1), (2) Cod civil declară că, *(1) Debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației. (2) Este nulă clauza prin care se derogă de la dispozițiile alin.(1)*.

În temeiul prevederilor art. 776 Cod civil, *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.*

În conformitate cu dispozițiile art.858 alin.(1) și (2) Cod civil, *(1) temeiul executării rezidă în existența unei obligații. (2) Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.*

Prevederile art.874 alin.(1) Cod civil stipulează că, *(1) în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin.(2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.*

Potrivit art.901 alin. (1) lit. a) și alin. (5) din Codul civil, *(1) atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa, să ceară executarea silită a obligației. (5) Neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligației.*

Conform prevederilor art.906 alin.(1) Cod civil, *dacă creditorul face debitorului o notificare referitoare la faptul neexecutării obligației sau la faptul că el prevede o asemenea neexecutare și notificarea este expediată ori făcută corect, atunci întârzierea sau inexactitatea în procesul de transmitere a notificării sau faptul că ea nu a parvenit nu o împiedică să producă efecte*. Iar potrivit alin.(2), al aceluiași articol, *notificarea produce efecte din momentul în care ar fi trebuit să ajungă în circumstanțe normale.*

Potrivit art. 912 alin.(1) din Codul civil, *creditorul are dreptul de a obține plata silită a sumelor de bani datorate ajunse la scadență.*

Conform art.992 alin.(1) Cod civil, *(1) contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, modifică sau se*

sting raporturi juridice. (2) Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

În accepțiunea art.942 Cod civil, *(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. (2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art.874 cu rata dobînzii prevăzute de contract. (3) Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întîrzierii plăţii este mai mic decît rata legală a dobînzii de întîrziere. (4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere. (5) Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadenţă cu justificare, debitorul datorează doar dobînda de întîrziere la rata prevăzută la art.874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobîndă de întîrziere.*

În conformitate cu art.947 alin.(1)-(3) Cod civil, *(1) Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.*

Dispozițiile art.1242 alin.(1) Cod civil statuează că, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

Potrivit prevederilor art.1244 alin.(1) Cod civil, *(1) în baza contractului de împrumut, părțile pot prevedea și plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăși dublul ratei de referință CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părțile au stipulat rata dobânzii. În sensul prezentului alineat, rata de referință CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Națională a Moldovei, în baza cotațiilor orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor bănești în lei moldovenești la alte bănci, pe termen de 12 luni.*

În temeiul art.1247 alin.(1) Cod civil, *(1) împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul și până la expirarea termenului. O asemenea restituire are ca efect rezoluțiunea împrumutului.*

Astfel, raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul civil consideră că, soluția instanței de fond este întemeiată și legală din considerentele ce urmează.

Din probele administrate rezultă că, la data de 21.04.2015, între părți a fost întocmită o recipisă potrivit căreia pârâtul/apelant Zolotușca Ion a recunoscut că, a luat cu împrumut suma de 2950 Euro de la reclamantul/intimat, acesta asumându-și obligația de ai oferi împrumutatului un termen de 12 luni pentru restituirea sumei. Părțile au convenit ca, Zolotușca Ion să garanteze restituirea acestei sume prin transmiterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport de model VOLKSWAGEN Sharan anul fabricației 2007 cu n/î *****, iar după restituirea sumei reclamantul/intimat își asumase obligația în temeiul recipisei din 21.04.2015 să îi transmită dreptul de proprietate lui Zolotușca Ion. Totodată, s-a convenit ca mijlocul de transport VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** să rămână pârâtului/apelant în comodat.

Ulterior, între părțile Bodiu Anjel și Zolotușca Ion au mai fost perfectate recipisele din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 și 30.01.2018 prin care apelantul Zolotușca Ion a primit sume de bani cu titlu de împrumut de la Bodiu Anjel, iar prin declarația din 14.09.2019 Zolotușca Ion personal a recunoscut faptul că, până la momentul de față, sumele adjudecate de către el, nu le-a restituit împrumutatului Bodiu Anjel și a fost de acord la calcularea penalității pentru fiecare zi de întârziere și anume: „în cazul neefectuării de către împrumutat a plăților privind restituirea împrumutului, suma se consideră restantă și la ea se aplică o penalitate de 0,2%, pentru fiecare zi întârziată, până la îndeplinirea efectivă a obligațiilor”.

În raport cu recipisele din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 și 30.01.2018, instanța de apel constată că, acestea atestă datoria lui Zolotușca Ion față de Bodiu Anjel în sumă de 1 200,00 Euro, 1 220,00 dolari SUA, 800 dolari SUA și 16 800,00 lei, care nu au fost restituite în termenul acordat.

Subsecvent, Colegiul civil reține că, recipisele în cauză, semnate de Zolotușca Ion constituie acte juridice prin care pârâtul/apelant recunoaște existența datoriei față de reclamant/intimat. Mai mult ca atât, în declarația din 14.09.2019 însuși pârâtul/apelant Zolotușca Ion recunoaște că, sumele indicate nu au fost achitate la moment și că, penalitatea pentru întârziere constituie 0,2% pe zi.

În această ordine de idei, instanța de apel va reține că, pentru a constitui temei pentru nașterea unei obligații, actul juridic trebuie să corespundă normelor imperative ale legii, să întrunească forma prevăzută de lege, să fie clar, să conțină date de identificare a părților acestuia – creditorul și debitorul, precum și drepturile și obligațiile acestora.

În acest sens, Colegiul civil stabilește că, din conținutul recipiselor pot fi identificate părțile raportului obligațional, de altfel, acestea corespund exigențelor de fond şi de formă, atât timp cât sunt scrise personal de apelant/pârât, din textul acestora stabilindu-se cert cine sunt părțile raportului juridic, sumele luate cu împrumut şi termenele de achitare a datoriilor, fiind aplicată semnătura apelantului şi data întocmirii actelor juridice. Deci, înscrisurile semnate de debitor prin care acesta recunoaște primirea

sumelor de bani și asumarea restituirii reprezintă acte juridice de împrumut cu forță probantă deplină.

Pentru început, Colegiul civil se va expune cu privire la invocarea de către apelant a excepției de tardivitate în partea solicitării încasării datoriei și a sumelor aferente recipisei din 31.12.2015.

Astfel, instanța de apel reține că potrivit art.391 al.(1) Cod civil, *termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.*

În temeiul art.394 Cod civil, *Acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.*

Potrivit art.401 alin.(1) lit.a), alin.(2), (3) din Codul civil *(1) Cursul prescripției extinctive se întrerupe: a) printr-un act voluntar de executare sau prin recunoașterea, în orice alt mod, expres sau tacit, a dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcută de către cel în folosul căruia curge prescripția. Constituie acte de recunoaștere tacită executarea parțială a obligației, achitarea, în tot sau în parte, a dobînzilor sau a penalităților, constituirea unei garanții, solicitarea unui termen de plată, declararea compensării și alte asemenea manifestări care să ateste în mod neîndoielnic existența dreptului celui împotriva căruia curge prescripția. (2) După întreruperea cursului prescripției extinctive, începe să curgă un nou termen. Timpul scurs pînă la întreruperea cursului prescripției extinctive nu se include în noul termen de prescripție extinctivă. (3) În cazul survenirii circumstanței indicate la alin. (1) lit. a), începe să curgă un nou termen de prescripție extinctivă chiar dacă circumstanța survine după expirarea termenului de prescripție extinctivă.*

În această circumstanță, dat fiind faptul că, apelantul/pârât a recunoscut prin declarația din 14.09.2019 faptul că, datoria nu a fost achitată în temeiul recipisei din 31.12.2015 și inclusiv datoriile conform recipiselor din 06.12.2016, 13.06.2017 și 30.01.2018, Colegiul civil constată că, dreptul reclamantului/intimat la încasarea datoriei și a plăților aferente în baza recipisei de împrumut din 31.12.2015 nu este lovit de tardivitate și acesta este îndreptățit să solicite încasarea sumei pe cale judecătorească.

În aceeași ordine de idei, alegația apelantului precum că, datoria în temeiul recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018 a fost stinsă ca urmare al vinderii de către Bodiu Anjel a automobilului de model VOLKSWAGEN Sharan, nu poate fi reținută, instanța de apel menționând în acest sens că, între părți au mai avut loc relații de împrumut la data de 21.04.2015 pe suma de 2950 Euro și părţile au convenit ca, Zolotuşca Ion să garanteze restituirea acestei sume prin transmiterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport de model VOLKSWAGEN SHARAN cu nr. de înmatriculare *****, iar după restituirea sumei intimatul îşi asumase obligația în temeiul recipisei din 21.04.2015 să îi transmită dreptul de proprietate lui Zolotuşca Ion. La fel, părțile au convenit ca mijlocului de transport de model VOLKSWAGEN SHARAN cu nr.de înmatriculare ***** (modificate deja) să rămână lui Zolotuşca Ion în comodat.

În prezenta cauză reclamantul Bodiu Anjel a indicat că având în vedere faptul vânzării autovehiculului de marca VW SHARAN, nr. de înmatriculare ***** de către intimat, precum şi obligaţia pârâtului de restituire a sumei 4 696,12 Euro, care la data de 22.10.2019 constituia suma de 90 958,21 lei (care a ajuns prima la scadenţă), intimatul a efectuat stingerea acestei datorii prin compensare.

Așadar, recipisele din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 şi din 31.01.2018 atestă alte împrumuturi care nu au fost restituite de către Zolotuşca Ion în termenul acordat, adică alte raporturi juridice între aceleași părți, acestea, fiind încheiate ulterior recipisei din 21.04.2015, care nu conțin mențiuni cu privire la automobilul de model VOLKSWAGEN Sharan. De altfel, în lipsa unor probe pertinente în acest sens și dat fiind faptul că, ulterior, la 14.09.2019 apelantul recunoaște că, sumele nu au fost achitate cu indicarea expresă în temeiul căror recipise, instanța de apel constată că, nu poate fi reținută solicitarea apelantului de stingere a datoriei de 2687 Euro în temeiul recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018 ca rezultat al vinderii automobilului de model VOLKSWAGEN Sharan, întrucât nu există un acord de imputare a plății asupra acestei datorii și celelalte nu au nicio legătură cu stingerea împrumutului de 2950 Euro, iar obligațiile asumate în temeiul recipiselor din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 şi din 31.01.2018 rămân certe, lichide și exigibile.

Mai mult ca atât, Colegiul civil subliniază că, suma de 2950 Euro cu titlu de împrumut a fost oferită în schimbul transmiterii dreptului de proprietate asupra automobilului în favoarea creditorului Bodiu Anjel, cu stipulația expresă că, la restituirea sumei, automobilul urma să revină în proprietatea debitorului Zolotușca Ion. Or, părțile au instituit un mecanism contractual cu funcție de garanție a recipisei din 21.04.2015, prin care mijlocul de transport VOLKSWAGEN Sharan anul fabricației 2007 cu n/î ***** servea ca modalitate de acoperire a datoriei în cazul în care debitorul nu își executa obligația de achitare a împrumutului de 2950 Euro.

Reclamantul/intimat la rîndul său a explicat că întrucât debitorul nu a restituit suma împrumutată conform recipisei din 21.04.2015, creditorul devenit proprietar al automobilului a înstrăinat bunul, iar prețul obținut a fost destinat stingerii creanței rezultate din contractul de împrumut.

Aici, Colegiul civil ține să noteze că, această modalitate corespunde naturii juridice a acordului convenit de părți și principiul libertății contractuale stipulate la art. 993 din Codul civil, părțile având deplina posibilitate să prevadă modalități speciale de garantare și executare a obligației.

Cu referire la argumentul apelantului precum că, contractul încheiat între părți este lovit de nulitate, deoarece Zolotușca Ion nu a avut intenția de a încheia un contract de vânzare-cumpărare, dar un contract de gaj, apelantul a invocat mai multe norme legale în vigoare atît pînă la 01.03.2019, cît și după 01.03.2019, care reglementează cîteva temeiuri de nulitate și anume:

Potrivit art. 216 Cod civil, (în vigoare pînă la 01.03.2019) *(1) Actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). (2) Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanţa de judecată sau prin acordul părţilor (nulitate relativă).*

Conform art.217 Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), *(1) Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată o invocă din oficiu. (2) Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţi a actului lovit de nulitate. (3) Acţiunea în constatare a nulităţii absolute este imprescriptibilă.*

În temeiul art.219 Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), *(1) Actul juridic nul încetează cu efect retroactiv din momentul încheierii. Dacă din conţinutul său rezultă că poate înceta numai pentru viitor, actul juridic nu va produce efecte pentru viitor. (2) Fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilităţii de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestaţiei. (3) Partea şi terţii de bună-credinţă au dreptul la repararea prejudiciului cauzat prin actul juridic nul,* iar art.220 Cod civil, prevede că *(2) Actul juridic sau clauza care contravin ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule.*

Totodată, art.221 alin.1 Cod civil (în vigoare pînă la 01.03.2019), prevede că *(1) Actul juridic încheiat fără intenţia de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.*

Conform art.327 alin.1 Cod civil (în vigoare din 01.03.2019), *(1) Actul juridic este nul dacă nulitatea sancționează încălcarea unei dispoziții legale prin care se ocrotește un interes general (nulitate absolută),* iar potrivit art.328 alin.1 Cod civil, *(1) Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acțiune, cît și pe cale de excepție, de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanților la proces.*

În conformitate cu prevederile art.331 alin.1,3 Cod civil (în vigoare din 01.03.2019), *(1) Actul juridic nul se consideră, cu efect retroactiv, că nu a produs niciun efect juridic din momentul încheierii. (3) Drepturile reale dobîndite în temeiul actului juridic nul sau anulat se consideră că nu au fost dobîndite pe acest temei. Această dispoziție se aplică și drepturilor de creanță ori drepturilor asupra obiectului de proprietate intelectuală dobîndite în temeiul actului juridic.*

Potrivit art.334 alin.1-3 Cod civil (în vigoare din 01.03.2019), *(1) Actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule. (2) Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune este prevăzută expres de dispoziția legală încălcată (nulitatea expresă). (3) Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziții legale imperative ce nu prevede expres sancțiunea nulității sînt nule sau anulabile dacă această sancțiune trebuie aplicată pentru ca scopul dispoziției legale încălcate să fie atins (nulitatea virtuală).*

Conform art.339 alin.1 Cod civil (în vigoare din 01.03.2019), *(1) Actul juridic încheiat în baza unei erori esențiale poate fi declarat nul de instanța de judecată dacă cealaltă parte sau terțul destinatar al actului juridic unilateral știa sau, după caz, trebuia să știe despre această eroare.*

Raportînd normele vizate la caz, instanța de apel constată că apelantul Zolotușca Ion solicitînd prin cererea reconvențională declararea nulă a Contractului de vânzare-cumpărare din 21.04.2015 încheiat cu Bodiu Anjel privind vânzarea automobilului de

model VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** și Contractul de vânzare-cumpărare din 12.12.2019 încheiat între Bodiu Anjel și Mursa Ioana privind vânzarea automobilului de model VOLKSWAGEN Sharan cu n/î ***** (actual nr. înm. *****), cu restabilirea părților la poziția anterioară semnării contractelor date cu radierea înregistrărilor efectuate, a invocat mai multe temeiuri de nulitate și anume: actul juridic sau clauza contravin ordinii publice sau bunelor moravuri, lipsa consimțământului, actul juridic încheiat fără intenţia de a produce efecte juridice, actul juridic încheiat în baza unei erori esențiale.

Analizînd temeiurile de nulitate a actului juridic invocate de către apelant, instanța de apel reiterează că, creditorul a acționat în conformitate cu voința părților, exprimată în recipisă, vânzarea automobilului neconstituind un abuz, ci exercitarea legitimă a dreptului de proprietate dobândit și a mecanismului de garantare acceptat de debitor. Voința debitorului privind transferul condiționat al bunului și folosirea lui pentru acoperirea datoriei fiind explicită și neechivocă.

De altfel, în temeiul art 974 alin.(1) din Codul civil *(1) Compensarea este stingerea reciprocă a unei obligaţii şi a unei creanţe opuse, certe, lichide, de aceeaşi natură şi exigibile.* Or, vânzarea automobilului de către creditor permite compensarea automată a creanței debitorului cu valoarea obținută din vânzare.

Prin urmare, în speța dată nu s-au constatat temeiuri de nulitate a actului juridic pretinse de către Zolotușca Ion, or, probe pertinente și concludente în sensul celor pretinse de către apelant nu au fost prezentate.

Cu referire la solicitarea apelantului de a dispune încasarea din contul lui Bodiu Anjel în beneficiul lui Zolotușca Ion a sumei de 4 312,00 Euro, ceea ce constituie diferența dintre suma de bani cu care a fost vândut automobilul – 6 999,00 Euro și datoria recunoscută de Zolotușca Ion 2 687,00 Euro în baza recipiselor din 06.12.2016, din 13.06.2017 și din 30.01.2018, Colegiul civil a stabilit din constatările expuse de către intimat în referința depusă la cererea de apel, că apelantul/pârât nu a respectat termenul de restituire a sumei de 2950 lei, acumulând dobândă de întârziere calculată până la data vânzării a automobilului în mărime de 1 746,12 Euro, și obligația totală a acestuia față de intimat/reclamant a ajuns la suma de 4 696,12 Euro, echivalentul a 90 958,21 lei, potrivit cursului BNM la data de 22.10.2019.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că, intimatul/reclamant a ridicat automobilul din posesia apelantului/pârât la 18.09.2019 și a efectuat reparații asupra acestuia în vederea vânzării, în acest sens fiind anexate probe la dosar, de altfel, fapt confirmat și de evaluarea automobilului efectuată de SRL „Expert Centru", care a stabilit costurile reparației în mărime de 17 483 lei (f.d.209-222), valoarea de piață a automobilului fiind evaluată la suma de 81 800 lei (f.d.223-228).

După efectuarea reparației, reprezentantul intimatului susține că, acesta a înstrăinat automobilul către Mursa Ioana la un preț care nu depășea valoarea de piață stabilită de evaluator.

Or, vinderea automobilului la prețul indicat, luând în considerare că, obligația pârâtului de restituire a datoriei la data de 22.10.2019 era în mărime de 4 696,12 Euro,

ceia ce constituia echivalentul a 90 058,21 lei, Colegiul civil reține că, nu se atestă nicio diferență de sumă dintre prețul vînzării automobilului și datoria de 4 696,12 Euro formată din 2950 Euro suma împrumutată și dobânda de întârziere în mărime 1 746,12 Euro. Mai mult, la dosar nu se regăsește nicio dovadă precum că, automobilul VOLKSWAGEN Sharan anul fabricației 2007 cu n/î ***** ar fi fost vândut la suma indicată de apelant, adică 6999 Euro, or, potrivit art.118 Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Deopotrivă, conform declarațiilor date în ședința instanței de apel, se atestă că Zolotușca Ion a procurat automobilul în cauză la prețul de 2850 Euro de la Mazur Ruslan, iar potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 12.12.2019 Bodiu Anjel a vândut mijlocul de transport la prețul de 10 000 lei. În acest caz, Colegiul civil constată că, chiar și în cazul unui preț mai mare, Zolotușca Ion nu a demonstrat că, suma obținută de Bodiu Anjel a depășit valoarea creanței, ceea ce îi revenea lui Zolotușca Ion ca sarcină probatorie.

Prețul menționat în contractul de vânzare-cumpărare, anunțurile de pe platformele de vânzare sau raportul de evaluare nu constituie probe ale unui preț efectiv mai mare și nici nu demonstrează existența unui excedent după imputarea sumelor asupra datoriei, instanța de apel subliniind încă o dată, că, sarcina probei privind existența și cuantumul unei diferențe restituibile revenea lui Zolotușca Ion, care nu a demonstrat că, suma obținută de Bodiu Anjel a depășit valoarea totală a creanței. Or, în lipsa unui surplus real rezultat din vânzarea automobilului, apelantul nu poate pretinde „diferența de preț", iar afirmațiile privind o valoare mai mare a bunului rămân ipotetice și lipsite de suport probator.

Subsecvent, pe baza probatoriului administrat, instanța de apel apreciază că, apelantul/pârât nu a dat dovadă de diligență în executarea corespunzătoare a obligației de restituire în temeiul recipisei din 21.04.2105, iar vânzarea automobilului a fost justificată de necesitatea acoperirii cheltuielilor și a obligației scadente. De asemenea, instanța va respinge ca nefondate și lipsite de suport probator argumentele apelantului privind compensarea integrală a datoriei în baza altor recipise și anume din 06.12.2016, 13.06.2017 și din 30.01.2018.

În continuare cu privire la plata penalităților, instanța de apel reține că, conform declarației scrise de către pârât din 14.09.2019, părțile au convenit la plata penalităților contractuale pentru fiecare zi de întârziere a restituirii împrumuturilor acordate în temeiul contractelor de împrumut confirmate prin recipisele scrise ograf de către pârât și anume din 31.12.2015, 06.12.2016, 13.06.2017 și din 30.01.2018.

Aici, Colegiul civil va reține ca una justă constatarea instanței de fond că, penalitățile contractuale de întârziere atât până, cât și după data de 01.03.2019, au fost calculate doar pe o perioadă de 180 zile pentru fiecare contract în mărime de 432,00 Euro, 439,20 Dolari SUA, 288,00 Dolari SUA și 6 048,00 lei. Or, intimatul/reclamant Bodiu Anjel este îndreptățit de a solicita apelantului/pârât penalități contractuale de întârziere.

În acest sens, Colegiul civil reiterează că, potrivit art.624 alin.(1)-(3) din Codul civil (în vigoare până la 01/03/2019), *(1) Clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate.* Iar potrivit art. 947 alin.(1)-(3) din Codul civil (în vigoare din 01.03.2019) (1) *Clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (2) Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.*

În temeiul art.942 alin.(4) din Codul civil (în vigoare din 01.03.2019), *(4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobînda de întîrziere.*

Astfel, potrivit calculului dobânzii legale de întârziere - în baza contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 31.12.2015 suma dobânzii de întârziere calculate este în mărime de 233, 24 Euro; în baza contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 06.12.2016 suma dobânzii de întârziere calculate este în mărime de 407, 58 Dolari SUA; în baza contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 13.06.2017 suma dobânzii de întârziere calculate este în mărime de 205, 68 Dolari SUA și în baza contractului de împrumut confirmat prin recipisa din 30.01.2018 suma dobânzii de întârziere calculate este în mărime de 2 397, 11 lei.

Prin urmare, prima instanță a aplicat corect legea, calculând dobânzile pretinse și penalitățile de întârziere, critica apelantului sub acest aspect fiind nefondată.

Deci, Colegiul reține că, instanța de fond a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a apreciat corect probele din dosar prezentate de participanții la proces, aplicând corect legea materială și legea procedurală, astfel constatând legalitatea hotărârii în întregul ei.

Totodată, Colegiul civil remarcă că, apelantul, utilizând calea de atac, nu a prezentat în instanța de apel probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Potrivit art.90 lit.i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: cheltuielile de asistență juridică.*

Conform dispozițiilor art.96 alin.(1), (1^1) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Instanța de apel reține că, intimatul Bodiu Anjel a solicitat încasarea cheltuielilor cu titlu de asistență juridică din contul apelantului Zolotușca Ion, care urmează a fi admis din considerentele ce succed.

La caz, se reține că, în instanța de apel intimatul a fost reprezentat de avocatul Călin Bobuțac, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.2134061 din 17.06.2025 (f.d.177).

Potrivit bonului de plată seria DAA nr.7172736 din 06.10.2025 Bodiu Anjel a achitat suma de 5500 lei pentru servicii de asistență juridică prestate conform Contractului nr.CACB/BA din 24.05.2021 și Acordul adițional nr. 2 din 02.12.2021 (f.d.183).

În această ordine de idei, Colegiul civil, prin prisma prevederile art.96 Cod de procedură civilă, consideră justificată încasarea integrală a sumei de 5 500,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Sub acest aspect, având în vedere că, cererea de apel a fost respinsă, instanța de apel dispune ca cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 500,00 lei să fie încasată din contul lui Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel.

În această ordine de idei, având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către Zolotușca Ion prin intermediul avocatului Ermurachi Cristina sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

D E C I D E:

Respinge cererea de apel declarată de Zolotușca Ion.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Bodiu Anjel către Zolotușca Ion, privind încasarea datoriei şi a cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională înaintată de Zolotușca Ion către Bodiu Anjel, privind contestarea faptelor și încasarea diferenței de sumă.

Se încasează de la Zolotușca Ion în beneficiul lui Bodiu Anjel cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5500,00 (cinci mii cinci sute) lei.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător: **Elena Grumeza**

judecătorii: **Natalia Costaș**

Ivan Parii